

Nr 6.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående fastställande af postverkets stat för driftkostnader år 1912; gifven Stockholms slott den 13 januari 1911.

Under åberopande af bilagda utdrag af protokollet öfver civil-ärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå Riksdagen *dels* medgifva,

att den å postverkets pensionsstat för år 1911 upptagna pension till f. d. postexpeditören H. A. Lagerström å 800 kronor må från och med år 1912 höjas med 325 kronor och sålunda från och med nämnda år från samma stat utgå med ett årligt belopp af 1,125 kronor;

att biträdande postexpeditören Paul Olsson Wahrenman må äga att under sin återstående lifstid å postverkets pensionsstat uppbära ett årligt understöd af 1,200 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken entledigande ur postverkets tjänst varder honom meddeladt; samt

att förre postföraren Anders Johan Eriksson må å samma stat tilldelas ett årligt understöd af 120 kronor att till honom utbetalas från och med 1911 års början;

dels ock bestämma postverkets anslag till driftkostnader för år 1912, förslagsvis, till 22,400,000 kronor, att utgå direkt af postmedlen.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Hugo Hamilton.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 januari 1911.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve TAUBE,
 Statsråden PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 grefve HAMILTON,
 MALM,
 LINDSTRÖM,
 NYLANDER,
 VON SYDOW,
 VON KRUSENSTIERNA.

Chefen för civildepartementet, statsrådet grefve Hamilton anförde:

Postverkets
 stat för
 driftkost-
 nader.

Den 30 sistlidna december har chefen för finansdepartementet anmält ett af särskilda inom departementet tillkallade sakkunniga afgifvet betänkande och förslag rörande riksstatens uppställning jämte därmed sammanhängande ämnen; och har Eders Kungl. Maj:t behagat finna, att de i nämnda betänkande angifna principer skulle i hufvudsak vinna tillämpning redan vid uppgörande af förslag till 1912 års riksstat.

Hvad beträffar postverket, skulle förslaget, bland annat, medföra, att det i utgiftsstaterna för vissa år förekommande anslaget till »nybyggnader» hädanefter skulle utgå, och att, då anslag till nybyggnader beviljas, beloppet i stället upptages såsom anslag till kapitalökning att täckas af statsverkets allmänna tillgångar, samt att bland driftkostnader skulle

upptagas endast hvad som erfordras för verkets drift jämte sådant underhåll, som kräfvcs för att all verkets egendom skall uppehållas i sitt fulla värde, medan medel till inköp af inventarier borde särskildt anvisas såsom anslag till kapitalökning. Förslaget afser vidare, att i riksstaten verkets inkomster och utgifter föras inom linjen och öfverskottet utföres såsom tillgång. Utgifterna skulle sålunda icke vidare påföras sjätte hufvudtiteln. Då emellertid någon materiell förändring med afseende å Riksdagens befogenhet att fastställa inkomst- och utgiftsstat för postverket icke är afsedd, torde frågan om utgiftsstaten böra särskildt behandlas för att underställas Riksdagens pröfning.

I underdånig skrifvelse den 8 november 1910 har generalpoststyrelsen afgifvit förslag till stater för postverket för år 1912; och har jag, då jag nu går att anmäla detta förslag såvidt angår utgiftsstaterna, utgått från att förenämnda nya principer skulle komma till tillämpning.

De för år 1911 af Eders Kungl. Maj:t fastställda utgiftsstater upptaga följande slutsummor:

Aflöningar	kr. 12,211,800: —
Öfvergångsstat	» 39,100: —
Pensioner	» 240,685: —
Postbefordran	» 6,541,000: —
Omkostnader	» 2,625,000: —
Oförutsedda utgifter	» 15,000: —
Afkortningar och restitutioner	» 17,415: —
	<hr/>
Tillsammans	kr. 21,690,000: —

Hvad angår förhållandena under år 1912, har jag att först behandla

A. Aflöningar.

Beträffande anslagen till

1. Generalpoststyrelsen

äro dessa i staten för år 1911 upptagna till ett slutbelopp af 440,200 kronor.

I detta belopp anser generalpoststyrelsen ingen annan ändring erforderlig än den, som föranledes däraf, att en revisor och bokhållare å styrelsens andra byrå samt förste aktuarien å fjärde byrån af generalpoststyrelsen tillerkänts rätt att uppbära, den förre 400 kronors och den senare 500 kronors högre aflöning än den, som för dem beräknats vid afgifvande i november 1909 af förslag till utgiftsstater för år 1911.

Generalpoststyrelsen har sålunda funnit, att ofvannämnda slutbelopp bör höjas till 441,100 kronor, hvilket innebär en ökning af 900 kronor i förhållande till anslaget för år 1911.

2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.

I fråga om dessa anslag, för år 1911 upptagna till en slutsumma af 9,776,600 kronor, anser generalpoststyrelsen desamma böra bibehållas oförändrade med undantag dock af anslagen till manliga postexpeditörer, till förste postvaktmästare och förste postiljoner, till postvaktmästare och postiljoner, till ortstillägg samt till arfvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.

Beträffande anslaget till manliga postexpeditörer, i 1911 års stat upptaget till 2,034,600 kronor, anser generalpoststyrelsen detsamma böra höjas och detta af två anledningar.

Den ena är den, att jämlikt § 1 af aflöningsreglementet den 27 augusti 1909 en hvar af de manliga postexpeditörer, som med 1910 års ingång tillerkänts ett sådant aflöningsbelopp att från dess tillträdande allenast 2 år behöfver förflyta intill dess han får uppbära närmast högre, kan med 1912 års ingång komma i åtnjutande af en aflöningsförhöjning af 200 kronor.

Då de ifrågavarande postexpeditörernas antal utgör omkring 270, däraf 170 skulle få sin aflöning förhöjd från 2,200 till 2,400 kronor och 100 från 2,400 till 2,600 kronor, skulle ökningen komma att belöpa sig till 54,000 kronor jämte höjning af anslaget till ortstillägg, som jag senare skall omnämna.

Den andra anledningen till höjningen står i samband med den ökning af antalet ordinarie postexpeditörer, hvarom generalpoststyrelsen jämväl gör underdånig framställning.

Angående ökningen af den ordinarie personalen erinrar generalpoststyrelsen, hurusom på senare tid antalet postexpeditörer samt postvaktmästare och postiljoner ökats år från år.

Befordran till ordinarie postexpeditör har nämligen ansetts böra äga rum efter en extra tjänstetid af vid pass 6 år, hvilken tid sedermera nedsatts till 5 år, medan tjänstetiden såsom biträdande postvaktmästare och biträdande postiljon ansetts böra i allmänhet begränsas till 4 år.

I fråga om denna befordringsprincip anförde jag vid underdånig anmälan den 9 april 1908 af generalpoststyrelsens förslag till utgifts-stater för postverket för år 1909, att denna grundsats borde tillämpas allenast i den mån densamma läte förena sig med postverkets behof af arbetskrafter. Genom fastslående af en sådan princip som den af generalpoststyrelsen omförmälda skulle nämligen, då generalpoststyrelsen ägde att själf anställa extra ordinarie tjänstemän, Kungl. Maj:t och Riksdagen för framtiden bindas i fråga om uppförandet å stat af ordinarie tjänstemän.

Hvad då först postexpeditörerna angår, meddelar generalpoststyrelsen, att antalet ordinarie postexpeditörer enligt 1910 års stat utgjorde 762 manliga och 260 kvinnliga, eller tillhopa 1,022, däraf 12 manliga och 20 kvinnliga voro afsedda för tjänstgöring hos generalpoststyrelsen samt 750 manliga och 240 kvinnliga för tjänstgöring vid distrikts- och lokalförvaltningarna. Generalpoststyrelsen erinrar vidare, att styrelsen genom nådigt bref den 27 augusti 1909 erhållit bemyndigande att verkställa erforderlig jämkning af det i staterna uppförda antal manliga och kvinnliga postexpeditörstjänster, under iakttagande att sammanlagda antalet, 1,022, icke öfverskredes.

*Ökning af
antalet
ordinarie
postexpedi-
törer.*

Vid afgifvande af förslag till postverkets stater för år 1911 ansåg generalpoststyrelsen sig icke böra föreslå någon ökning af antalet postexpeditörer. I enlighet därmed blef jämväl i 1911 års stater antalet postexpeditörer fastställt till 1,022.

I fråga om de biträdande postexpeditörernas antal, tjänstålder och befordringsutsikter anför nu generalpoststyrelsen följande.

Vid utgången af år 1909 utgjorde antalet biträdande postexpeditörer (extra tjänstemän af högre grad med fast arvode) omkring 300. Däraf blefvo emellertid vid årsskiftet på grund af den ordinarie personalens ökning 80 befordrade till ordinarie, hvadan det återstående antalet biträdande postexpeditörer i början af år 1910 utgjorde omkring 220.

Under loppet af år 1910 hafva några nya biträdande postexpeditörsbefattningar ej iurättats. Då en del af de under samma år uppkomna

ledigheterna bland den biträdande postexpeditörspersonalen ej behöft tillsättas, har antalet däremot minskats och utgjorde i november 1910 allenast 195. Därtill komma omkring 360 reservpostexpeditörer (extra tjänstemän af högre grad utan fast arvode), af hvilka, såvidt generalpoststyrelsen nu kunde finna, allenast omkring 240 torde söka vinna befordran.

Af förenämnda 195 biträdande postexpeditörer lära, enligt hvad generalpoststyrelsen uppgifver, 30 icke kunna komma i åtanke vid tillsättande af ordinarie tjänst — en del af dem utgöres af gifta kvinnor — hvadan sålunda antalet biträdande postexpeditörer med utsikter till befordran i november 1910 utgjorde 165, däraf 150 manliga och 15 kvinnliga.

För bättre öfversikts skull meddelar generalpoststyrelsen följande sammanställning af hela den reservpersonal af högre grad, styrelsen ansett böra medtagas vid beräkningen af dem, som kunna hafva anspråk på befordran. De däri förekommande uppgifterna afse förhållandena i november 1910.

Grupp.	Dag för anställning säsom e. o. postexpeditör.	Antalet biträdande postexpeditörer.		Antalet reservpostexpeditörer		Summa.	Tjänsteålder (november 1910).
		(november 1910)		(november 1910).			
		manliga.	kvinnliga.	manliga.	kvinnliga.		
1.	11/5 1905	32	—	—	—	32	5 år 6 m.
2.	28 4 1906	75	—	—	—	75	4 » 6 »
3.	23 5 1907	23	15	27	13	78	3 » 6 »
4.	10 5 1908	20	—	39	—	59	2 » 6 »
5.	28 5 1909	—	—	59	44	103	1 » 6 »
6.	21 5 1910	—	—	22	37	59	— » 6 »
Summa	—	150	15	147	94	406	—

Beträffande de i tabellen upptagna postexpeditörerna meddelar styrelsen följande.

Af den första gruppen komma antagligen 7 att under år 1910 befordras till ordinarie. Då den vanliga årliga afgangen bland post-

expeditörerna uppgår till omkring 50, skulle sålunda under år 1911 komma att befordras återstående 25 af första gruppen samt 25 af andra gruppen.

Vid utgången af 1911 skulle alltså såsom obefordrade kvarstå de ofriga 50 af andra gruppen förutom samtliga af tredje, fjärde, femte och sjätte grupperna med en tjänstålder, som då skulle uppgå till respektive 5 år 7 månader, 4 år 7 månader, 3 år 7 månader, 2 år 7 månader och 1 år 7 månader.

Därest nu afgången bland postexpeditörerna icke blefve större än den under vanliga förhållanden rådande, d. v. s. 50 om året, skulle samtliga återstående 50 af andra gruppen uppnå, innan de vunne ordinarie anställning, en tjänstålder, som öfverskrede 5 år och 7 månader. De yngsta af dem skulle kunna befordras till ordinarie först i slutet af år 1912, således efter en tjänstålder af omkring 6½ år. Det syntes vid sådant förhållande generalpoststyrelsen som om sistnämnda 50 af andra gruppen borde vid utgången af år 1911 öfverflyttas på ordinarie stat.

En dylik öfverflyttning skulle ock enligt generalpoststyrelsens åsikt låta väl förena sig med postverkets behof af arbetskrafter. Enligt hvad postdirektörerna meddelat, äro nästan samtliga till postverkets disposition stående reservpostexpeditörer upptagna under hela året, hvadan för närvarande, särskildt under sommarmånaderna, föreligger brist på reservpersonal af högre grad. Denna olägenhet komme, säger styrelsen, dock att till någon del afhjälpas, då de till ett antal af omkring 100 i nu pågående undervisningskurs deltagande postelever blifvit utexaminerade.

Generalpoststyrelsen framhåller, att ökningen af personalen gifvetvis nödvändig göres af posttrafikens tillväxt. I detta hänseende erinrar generalpoststyrelsen, att postverkets inkomster utgjort:

under år 1908	kr. 19,877,000: —
» » 1909	» 20,972,000: —

samt att desamma kunna beräknas blifva

under år 1910	kr. 21,750,000: —
» » 1911	» 22,840,000: —
» » 1912	» 24,000,000: —

Generalpoststyrelsen lämnar följande jämförelse mellan antalet försändelser åren 1909 och 1908, hvaraf framgår, att poströrelsen är i stigande.

	År 1909. Antal.	År 1908. Antal.
I. <i>Brefpostförsändelser:</i>		
inrikes	179,964,845	178,958,538
till utlandet	13,913,192	12,649,360
från utlandet	24,293,603	20,529,650
transiterande	994,582	803,135
Summa	219,166,222	212,940,683
II. <i>Paket:</i>		
inrikes	3,469,410	3,108,689
till utlandet	128,331	119,522
från utlandet	540,300	492,209
transiterande	83,450	54,050
Summa	4,221,491	3,774,470
III. <i>Postanvisningar:</i>		
inrikes	6,390,849	5,979,277
till utlandet	349,634	340,808
från utlandet	310,445	282,089
transiterande	26,852	24,675
Summa	7,077,780	6,626,849
IV. <i>Tidningar och tidskrifter (inkl. afgiftspliktiga tidningsbilagor), nummer-exemplar:</i>		
inrikes	178,192,925	171,748,798
till utlandet	2,416,492	2,297,568
från utlandet	2,570,224	2,534,718
transiterande	60,533	61,080
Summa	183,240,174	176,642,164

	År 1909. Antal.	År 1908. Antal.
I—IV. <i>Samtliga postför- sändelser:</i>		
inrikes	368,018,029	359,795,302
till utlandet	16,807,649	15,407,258
från utlandet	27,714,572	23,838,666
transiterande	1,165,417	942,940
	<hr/>	<hr/>
Summa	413,705,667	399,984,166

Det är självklart, säger generalpoststyrelsen, att en utveckling af rörelsen kräver motsvarande ökning af den ordinarie personalen af såväl högre som lägre grad. Denna ökning bör emellertid, framhåller styrelsen, äga rum på det sätt, att för hvarje år på ordinarie stat öfverflyttas ett efter förhållandena afpassadt antal biträdande tjänstemän. Att efter vissa längre mellanrum inrätta ett större antal nya ordinarie befattningar skulle leda till ojämnheter i befordringssystemet, ity att tiden för anställning såsom extra tjänsteman kunde blifva afsevärdt längre för den ene än för den andre.

Generalpoststyrelsen hemställer på grund häraf om upptagande i 1912 års stat af 50 nya postexpeditörstjänster, hvilka med hänsyn till dem, som då stå närmast i tur att befordras till ordinarie, böra vara manliga.

Öfverflyttning på ordinarie stat af ifrågavarande 50 biträdande manliga postexpeditörer komme, då en hvar af dem kunde på grund af § 3 i öfvergångsbestämmelserna till aflöningsreglementet få uppbära en års aflöning af 2,200 kronor, att öka anslaget med tillhoppa 110,000 kronor. Men, då arfvodena åt ifrågavarande tjänstemän skulle, därest de kvarstode såsom biträdande postexpeditörer, utgöra tillhoppa 79,000 kronor — 1,580 kronor för en hvar — komme ökningen på aflöningsstaten i sin helhet att belöpa sig till allenast 31,000 kronor jämte den höjning af anslaget till ortstillägg, hvarom senare närmare för- mäles.

Sammanlägges nu den förut omförmälda aflöningsförhöjningen 54,000 kronor åt 270 af de nuvarande postexpeditörerna med aflöningen 110,000 kronor åt de föreslagna 50 nya, skulle anslaget till de manliga postexpeditörerna komma att för år 1912 höjas med 164,000 kronor och sålunda uppgå till 2,198,600 kronor.

Ökning af
antalet
förste post-
vaktmästare
och förste
postiljoner.

Hvad därefter beträffar förste postvaktmästare och förste postiljoner, anför generalpoststyrelsen följande.

I slutet af år 1909 utgjorde antalet förste postbetjante 716, hvilka samtliga då innehade uppdrag att allenast tills vidare bestrida vissa viktigare göromål och hvilka uppdrag sålunda kunde när som helst återkallas. I anslutning till ett af postlöneregleringskommissionen gjordt uttalande att kommissionen icke tvekat tillstyrka, att 450 förste postbetjäntbefattningar, motsvarande omkring två tredjedelar af det dåvarande antalet, uppfördes å ordinarie stat, därvid kommissionen tillade, att med detta antal förste postbetjante icke någon skulle komma på ordinarie stat, förr än han varit i dylik befattning pröfvad under en tid af minst 2 år, hemställde generalpoststyrelsen i underdånig skrifvelse den 26 november 1908 med förslag till postverkets stater för år 1910, att 450 tillförordnade förste postbetjante skulle uppföras på ordinarie stat, och blef för år 1910 jämväl antalet förste postvaktmästare och förste postiljoner fastställdt till 450.

Vid afgifvande af förslag till stat för år 1911 ansåg generalpoststyrelsen sig ej böra ifrågasätta någon ökning i antalet förste postvaktmästare och förste postiljoner, enär styrelsen ej då hade sig bekant, huruvida och, i förekommande fall, med hvilket antal ökning af ifrågasvarande personal komme att under loppet af år 1910 äga rum. Enär därjämte den stat, i hvilken proportionen mellan ordinarie och tillförordnade förste postvaktmästare och förste postiljoner reglerats, då ännu icke börjat tillämpas, och någon erfarenhet beträffande lämpligheten att öka antalet ordinarie sålunda icke kunnat vinnas, ansåg generalpoststyrelsen, att ordinarie förste postvaktmästare och förste postiljoner borde i staten för år 1911 upptagas till samma antal som i staten för år 1910, nämligen till 450.

Antalet af sådana tjänstemän af lägre grad, som meddelats uppdrag att bestrida viktigare göromål, utgjorde:

340	vid	utgången	af	år	1904
398	»	»	»	»	1905
441	»	»	»	»	1906
659	»	»	»	»	1907
706	»	»	»	»	1908
716	»	»	»	»	1909
737	den	1	november	1910.	

Af dessa sistnämnda blefvo, såsom förut omförmälts, 450 med ingången af år 1910 uppförda på ordinarie stat såsom förste postvaktmästare och förste postiljoner.

De återstående 287, hvilka samtliga äro ordinarie i egenskap af postvaktmästare och postiljoner och hvilka fortfarande innehafva ofvan nämnda uppdrag allenast tills vidare, uppbära med stöd af § 8 i aflöningsreglementet särskildt tillägg till tjänstgöringspenningarna med högst 20 kronor, för månad räknadt.

Dessa 287 erhöilo sina ifrågavarande uppdrag:

15	år	1904
36	»	1905
33	»	1906
68	»	1907
61	»	1908
29	»	1909
45	»	1910.

Antalet af dessa postvaktmästare och postiljoner med högre tjänstställning har ökats år från år, och antagas kan, att det kommer att vid utgången af år 1911 något öfverskrida 750.

För att nu den af generalpoststyrelsen förut tillämpade proportionen mellan ordinarie och tillförordnade förste postvaktmästare och förste postiljoner må kunna upprätthållas, erfordras, säger styrelsen, att i staten för år 1912 upptages ett antal af något öfver 500 ordinarie förste postvaktmästare och förste postiljoner.

På grund häraf har generalpoststyrelsen hemställt, att antalet af dessa tjänstemän för år 1912 må ökas med 75 och sålunda höjas från 450 till 525.

Ett bifall till nämnda hemställan skulle, då aflöningen till en hvar af de sålunda uppflyttade torde kunna beräknas till 1,640 kronor, medföra en höjning af anslaget till förste postvaktmästare och förste postiljoner med 123,000 kronor och skulle sålunda under nämnda förutsättning anslaget för år 1912 komma att utgöra 833,000 kronor. Anslaget till postvaktmästare och postiljoner skulle emellertid, meddelar styrelsen, under antagande att en hvar uppbär en aflöning af 1,400 kronor, komma att minskas dels med 105,000 kronor, dels ock med omkring 14,400 kronor, utgörande särskild ersättning, hvilken såsom tillägg till tjänstgöringspenningarna utbetalas till ett lika antal postvaktmästare och postiljoner.

Ökning af
antalet
ordinarie
postvakt-
mästare och
postiljoner.

Hvad åter angår ordinarie postvaktmästare och postiljoner, hvilkas antal fastställts i 1910 års stat till 1,400 och i 1911 års stat till 1,550, håller generalpoststyrelsen före, att för beredande af förbättring i den extra personalens befordringsförhållanden antalet ordinarie postvaktmästare och postiljoner bör jämväl för år 1912 ökas med 150.

I november 1910 funnos anställda 640 biträdande postvaktmästare och postiljoner (extra tjänstemän af lägre grad med fast arfvode).

Därtill kommer ett antal af omkring 600 reservpostvaktmästare och reservpostiljoner (extra tjänstemän af lägre grad utan fast arfvode).

Generalpoststyrelsen meddelar, att af förenämnda 640 biträdande postvaktmästare och postiljoner i sådan egenskap varit anställda:

45	öfver 4 ¹ / ₂ år,
121	i 4 ¹ / ₂ —4 »
170	i 4—3 ¹ / ₂ »
94	i 3 ¹ / ₂ —3 »
210	kortare tid.

Då i staten för 1911 de ordinaries antal ökats med 150, kunde antagas, att före 1910 års utgång till ordinarie befordrades samtliga 45 till första gruppen hörande samt därjämte 105 af andra gruppen. Då den vanliga årliga afgången kunde anses utgöra omkring 40, skulle under år 1911 komma att till ordinarie befordras återstående 16 af andra gruppen samt 24 af tredje gruppen.

Vid utgången af år 1911 skulle alltså komma att kvarstå 146 af tredje gruppen med en tjänstetid af 5—4¹/₂ år. Under sådana förhållanden och då enligt generalpoststyrelsens åsikt en ökning af den ordinarie personalen med 150 postvaktmästare och postiljoner låte väl förena sig med postverkets behof af arbetskrafter, hemställer generalpoststyrelsen, att det i staten för år 1911 upptagna antalet 1,550 postvaktmästare och postiljoner måtte i staten för år 1912 ökas med 150 eller sålunda till 1,700.

Därest emellertid förslaget att af dessa ett antal af 75 måtte utnännas till förste postvaktmästare och förste postiljoner vinner bifall, komme antalet ordinarie postvaktmästare och postiljoner att för år 1912 utgöra 1,625.

Öfverflyttning på ordinarie stat af ifrågakvarande 150 biträdande postvaktmästare och postiljoner komme, då en hvar af dem finge upp bära en årsaflöning af 1,100 kronor, att öka anslaget med 165,000 kronor. Men då arfvodena åt ifrågakvarande tjänstemän skulle, därest

de kvarstode såsom biträdande postvaktmästare och postiljoner, utgöra tillhopa 150,000 kronor — 1,000 kronor för en hvar — komme ökningen på aflöningsstaten i sin helhet att belöpa sig till 15,000 kronor jämte den här efteråt omnämnda höjning af anslaget till ortstillägg.

Till ofvannämnda 165,000 kronor bör, enligt hvad generalpoststyrelsen meddelar, läggas ett belopp af 10,000 kronor för vissa jämkningar i de för närvarande utgående aflöningsbeloppen.

Hela ökningen skulle sålunda kunna beräknas till 175,000 kronor, hvarigenom anslaget till postvaktmästare och postiljoner, som i 1911 års stat faststälts till 2,000,000 kronor, skulle för år 1912 komma att uppgå till 2,175,000 kronor.

Ett bifall till generalpoststyrelsens förslag om ökning af förste postvaktmästare och förste postiljoner med ett antal af 75 skulle emellertid, såsom förut nämnts, minska sistnämnda summa dels med 105,000 kronor, dels ock med 14,400 kronor, och skulle sålunda under nämnda förutsättning anslaget för år 1912 komma att utgöra 2,055,600 kronor, hvilket innebär en ökning af 55,600 kronor i senast beviljade anslag.

Beträffande *ortstillägg* till ordinarie tjänstemän vid distrikts- och lokalförvaltningarna erinrar generalpoststyrelsen, att anslaget därtill i 1910 års stat faststälts till förslagsvis 540,000 kronor, hvaraf beräknats för tjänstemän af högre grad omkring 180,000 kronor och för tjänstemän af lägre grad omkring 360,000 kronor. I staten för år 1911 är anslaget upptaget till 575,000 kronor. För år 1910 synas emellertid, säger generalpoststyrelsen, ortstilläggen komma att uppgå för tjänstemän af högre grad till 220,000 kronor och af lägre grad till 370,000 kronor, sålunda tillsammans till 590,000 kronor.

*Ökning af
anslaget
till orts-
tillägg.*

Till det för år 1911 fastställda anslag.....	kr.	575,000: —
bör läggas		
dels	»	15,000: —
utgörande det belopp, hvarmed de för år 1910 beräknade utgifterna komma att öferskjuta anslaget för år 1911,		
dels, i anledning af vissa, förut omförmälda postexpeditörer tillkommande aflöningsförhöjning, ett belopp af.....	»	3,800: —
	Transport kr.	593,800: —

	Transport	kr.	593,800: —
dels, för den händelse generalpoststyrelsens förslag om inrättande för år 1912 af 50 nya postexpeditörsbefattningar och 150 nya postvaktmästar- och postiljonsbefattningar vinner bifall, ett belopp af.....	»		30,800: —
af hvilket 8,800 kronor belöpa på de förra och 22,000 kronor på de senare.			
Summan		kr.	624,600: —

utgör alltså det belopp, hvartill anslaget torde böra för år 1912 fastställas.

Detta innebär en förhöjning af 49,600 kronor i förhållande till anslaget för år 1911.

Anslaget till arfvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.

Under titeln *arfvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.* ingå följande utgifter:

a) arfvoden till *biträdande postexpeditörer* samt till *biträdande postvaktmästare och postiljoner*;

b) anslag, ställda till postdirektörs eller postmästares disposition (dispositionsanslag) för tillgodoseende af vare sig mera stadigvarande eller tillfälligare behof af personalförstärkning;

c) anslag för beredande af *semesterledighet* och *sabbatsledighet* åt tjänstemän af högre och lägre grad (semesterledighet dock endast åt ordinarie tjänstemän);

d) *vikariatsersättning*, aflöningsfyllnad i vissa fall åt vikarie för af sjukdomsfall träffad tjänsteman af högre eller lägre grad, ordinarie eller extra, hvarjämte äfven af detta anslag utgår ersättning åt vikarie för tjänsteman af lägre grad, som inkallats till undervisningskurs.

Enligt hvad förut anförts, utgjorde i november 1910 antalet biträdande postexpeditörer 195, hvilket antal torde, enligt hvad generalpoststyrelsen meddelar, under återstående delen af år 1910 blifva oförändradt.

Antagligt är emellertid, säger generalpoststyrelsen, att, ehuru styrelsen anser sig böra fortgå på den inslagna vägen att, i den mån sådant låter sig göra, till tjänstemän af lägre grad öfverflytta arbete, som förut handlagts af tjänstemän af högre grad, de biträdande postexpeditörernas antal måste till följd af trafikens tillväxt under åren 1911 och 1912 något ökas. Denna ökning anser dock generalpoststyrelsen kunna begränsas för båda åren till sammanlagdt 55. Hela an-

talet biträdande postexpeditörer under år 1912 skulle då komma att utgöra 250.

Med beräkning att af detta antal tjänstemän 200 äro manliga och 50 kvinnliga samt att, då numera på grund af nådiga brefvet till generalpoststyrelsen den 8 april 1910 angående grunderna för aflönningen till extra tjänstemän vid postverket dessa erhållit förbättrade aflöningsförmåner, aflöning åt en manlig biträdande postexpeditör kan anses utgöra i medeltal 1,510 kronor samt åt en kvinnlig 1,305 kronor, skulle för aflöning åt biträdande postexpeditörer för år 1912 erfordras ett belopp af 367,250 kronor. Därest emellertid generalpoststyrelsens förslag om utbyte af 50 manliga biträdande postexpeditörer mot samma antal ordinarie bifalles, bör — då aflöningen till en hvar af ifrågasvarande 50 tjänstemän kunde, därest de kvarstode såsom biträdande postexpeditörer, beräknas komma att vid 1912 års ingång utgöra 1,580 kronor — från nämnda belopp, 367,250 kronor, dragas en summa af 79,000 kronor. Till återstående 150 manliga biträdande postexpeditörer och 50 kvinnliga skulle aflöningsarna för 1912 sålunda kunna beräknas till

kr. 288,250: —

Af biträdande postvaktmästare och postiljoner funnos i slutet af november 1910 anställda omkring 640, hvilket antal torde, enligt hvad generalpoststyrelsen meddelar, under återstående delen af samma år förblifva oförändradt.

Af dessa komma på grund af den ordinarie personalens ökning för år 1911 med 150 ett lika stort antal att befordras, och kvarstå således vid 1911 års ingång 490 biträdande postvaktmästare och postiljoner.

Ökningen af antalet biträdande postvaktmästare och postiljoner på grund af trafikens tillväxt torde, säger styrelsen, för åren 1911 och 1912 kunna anslås till omkring 50 för år eller sålunda till omkring 100 för båda åren.

Visserligen har, enligt hvad styrelsen meddelar, för år 1910 vid jämförelse med år 1909 en minskning inträdt i antalet biträdande postvaktmästare och postiljoner, hvilken minskning berott på vissa indragningar, som generalpoststyrelsen ansett sig böra vidtaga, men då några ytterligare in-

Transport kr. 288,250: —

Transport kr. 288,250: —

dragningar icke torde kunna äga rum och då, såsom generalpoststyrelsen visat, posttrafiken fortfarande är stadd i tillväxt, anser generalpoststyrelsen en ökning för åren 1911 och 1912 af 100 biträdande postvaktmästare och postiljoner icke vara för hög.

Lägges nu detta antal till de vid 1911 års början kvarstående 490, kommer hela antalet att under år 1912 utgöra 590.

Med en aflöning åt en biträdande postvaktmästare eller postiljon af 1,000 kronor, hvartill den kan anses i medeltal uppgå, skulle erfordras ett belopp af 590,000 kronor. Därest emellertid generalpoststyrelsens förslag om uppflyttning för år 1912 af 150 biträdande postvaktmästare och postiljoner bifalles, böra därifrån dragas 150,000 kronor, hvadan till återstående 440 biträdande postvaktmästare och postiljoner aflöningarna för år 1912 torde kunna beräknas till ett sammanlagdt belopp af	»	440,000: —
Dispositionsanslaget, hvilket för år 1911 beräknats till 395,000 kronor, anses böra för år 1912 bibehållas vid sistnämnda belopp.....	»	395,000: —
Öfriga anslag, nämligen:		
för semesterledighet, som för år 1911 beräknats till 210,000 kronor, anser styrelsen för år 1912 böra höjas till	»	220,000: —
för sabbatsledighet, som för år 1911 beräknats till 90,000 kronor, finner styrelsen för år 1912 böra beräknas till	»	100,000: —
för vikariatsersättning, som för år 1911 beräknats till 75,000, torde enligt styrelsens åsikt böra på nedan angifna skäl för år 1912 höjas till	»	180,000: —
	Summa kr.	1,623,250: —
eller i afrundadt tal	»	1,623,300: —

Hvad vikariatsersättningen beträffar, har, säger styrelsen, anslaget därtill enligt nu vunnit erfarenhet varit i föregående stater alltför knappt tilltaget. Med ledning af förhållandena under månaderna janu-

ari—augusti år 1910 kan denna ersättning antagas komma att för år 1910 uppgå till omkring 178,000 kronor.

Att denna ersättning uppgår till ett så högt belopp är, förklarar generalpoststyrelsen, att tillskrifva dels den fortgående ökningen af antalet ordinarie tjänstemän, dels ock den omständigheten att med 1910 års ingång de vid distrikts- och lokalförvaltningarna anställda ordinarie tjänstemännen äro vid sjukdomsförfall i mindre grad än förr skyldiga bidra till vikaries aflöning. I det före den 1 januari 1910 gällande aflöningsreglementet stadgades, att, därest ledighet på grund af sjukdom åtnjötes under högst tre månader af ett och samma kalenderår, den tjänstledige ägde uppbära hela lönen, men att under ledighet, som på grund af sjukdom åtnjötes utöfver nämnda tid, det ankomme på generalpoststyrelsen att bestämma, huruvida, jämte tjänstgöringspenningar, provision och sportler, äfven någon del af lönen, dock ej mera än tredjedelen däraf, borde af den tjänstledige afstås. I sistnämnda hänseende tillämpades, meddelar generalpoststyrelsen, i regel detta stadgande sålunda, att den tjänstledige borde såsom bidrag till vikaries aflöning afstå, jämte tjänstgöringspenningar och, i förekommande fall, provision och sportler, hela tredjedelen af lönen. Enligt nu gällande aflöningsreglemente äger tjänsteman, som af sjukdom hindras att förätta sin befattning, för hela den tid, hvarunder sjukdomen varar, uppbära fulla lönen, hvadan postverkets medel måste i högre grad än förr tagas i anspråk för vikaries aflöning.

Jämväl för aflönande af vikarie för extra personal med fast arfvode eller för poststationsföreståndare träder postverket numera ekonomiskt emellan. I nämnda hänseende medgaf generalpoststyrelsen redan den 21 januari 1907, att vid postverkets distrikts- eller lokalförvaltning anställd biträdande postexpeditör, som på grund af sjukdom frikallats från tjänstgöring, fick för ledighetstiden uppbära, om ledigheten åtnjutits högst tre månader af ett och samma kalenderår, två tredjedelar af arfvodet och vid ledighet utöfver nämnda tid den del af arfvodet, som ej åtgick till aflönande af vikarien. Jämlikt § 44 mom. 5 af nu gällande instruktion för generalpoststyrelsen äger styrelsen vid ledighet för extra personal med fast arfvode af såväl högre som lägre grad äfvensom för poststationsföreståndare att, där sådant i särskildt fall pröfvas skäligt, anvisa bidrag af postmedel för bestridande af den lediges befattning.

På grund af hvad generalpoststyrelsen sålunda anfört, anser styrelsen vikariatsersättningen icke kunna för år 1912 beräknas lägre än till 180,000 kronor

Arfvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m. skulle sålunda komma att för år 1912 uppgå till 1,623,300 kronor.

Denna summa, jämförd med motsvarande, i staten för år 1911 upptagna anslag 1,755,000 kronor, utvisar en minskning af 131,700 kronor.

Summan af samtliga under aflöningar till distrikts- och lokalförvaltningarna förekommande anslag utgör för år 1911 kr. 9,776,600: —

Läggas härtill ofvan af styrelsen föreslagna förhöjningar, nämligen:

å anslaget till postexpeditörer, manliga	»	164,000: —
» » » förste postvaktmästare och förste postiljoner	»	123,000: —
» » » postvaktmästare och postiljoner	»	55,600: —
» » » ortstillägg	»	49,600: —

men från summan häraf kr. 10,168,800: —

drages föreslagen nedsättning i anslaget till arfvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m. » 131,700: —

komma samtliga under aflöningar till distrikts- och lokalförvaltningarna förekommande anslag att för år

1912 utgöra kr. 10,037,100: —

hvilket innebär en förhöjning i förhållande till år 1911 af 260,500 kronor.

*Departements-
chefens
yttrande.*

Generalpoststyrelsens förslag om öfverflyttning af 50 biträdande postexpeditörer på ordinarie stat har jag ansett mig böra biträda, då, enligt hvad framgår af den utredning beträffande posttrafikens tillväxt under de senare åren, som generalpoststyrelsen lämnat, denna ökning synes nödig med hänsyn till postverkets behof af arbetskrafter.

För bibehållande af den i postverkets stat för år 1910 reglerade, af postkommissionen föreslagna proportionen mellan ordinarie och tillförordnade förste postvaktmästare och förste postiljoner af omkring $\frac{2}{3}$ ordinarie och $\frac{1}{3}$ extra har generalpoststyrelsen föreslagit, att antalet af dessa ordinarie tjänstemän bör för år 1912 ökas med 75. Detta förslag har jag funnit mig kunna förorda, då stadigvarande behof synes föreligga af ordinarie tjänstemän af ifrågavarande kategori till ett antal af 525.

Likaledes anser jag mig böra tillstyrka generalpoststyrelsens hemställan om ökning af den ordinarie personalen med 150 postvaktmästare och postiljoner, hvarigenom, under förutsättning af bifall till förslaget

om öfverflyttning af 75 till förste postvaktmästare och förste postiljoner, hela antalet postvaktmästare och postiljoner skulle komma att uppgå till 1,625. En sådan ökning låter sig ock, enligt hvad styrelsen uppgifvit, förena med postverkets behof af arbetskrafter. Jag har alltså icke ansett mig böra fästa afseende vid en af Svenska postmannaförbundet i underdånig skrifvelse den 14 december 1910 gjord framställning därom att antalet postvaktmästare och postiljoner måtte ökas till 1,725.

Mot hvad generalpoststyrelsen i öfrigt i fråga om distrikts- och lokalförvaltningarna föreslagit har jag icke heller något att erinra.

3. Öfriga anslag.

<i>Arfvoden vid poststationerna hafva i runda tal uppgått</i>	
under år 1908 till	kr. 1,463,000: —
» » 1909 »	» 1,500,000: —

*Ökning af
anslaget
till arf-
voden vid
poststatio-
ner.*

Generalpoststyrelsen meddelar, att i fråga om såväl sistnämnda belopp som vissa öfriga härnedan omförmälda utgiftsbelopp för år 1909 är att märka, att de öferskrida de belopp, som angifvits i generalpoststyrelsens berättelse om postverkets förvaltning under år 1909. Förhållandet är nämligen, säger styrelsen, att till följd af en under år 1909 verkställd, i berättelsen närmare omförmäld omläggning af räkenskapsväsendet vissa utgifter blifvit i postverkets hufvudbok afförda för allenast 11 månader och sålunda med lägre belopp än det, hvartill de i verkligheten uppgått.

För att nu kunna erbjuda jämförelse med motsvarande såväl i staten för år 1909 uppförda belopp som utgiftsbelopp under föregående eller kommande år hafva, meddelar styrelsen, ifrågavarande i berättelsen för år 1909 angifna belopp ökats med omkring $\frac{1}{11}$.

Arfvodena vid poststationerna för år 1910 kunna med ledning af förhållandena under de tre första kvartalen samma år beräknas uppgå till omkring 1,775,000 kronor.

Utgifterna äro i staterna upptagna

för år 1909 till	kr. 1,530,000: —
» » 1910 »	» 1,780,000: —
» » 1911 »	» 1,900,000: —

Då generalpoststyrelsen anser det vara angeläget, att medel finnas tillgängliga för mötande af de berättigade kraf, som ställas på post-

verket med hänsyn till öppnandet af nya poststationer samt till arfvodesförhöjningar, föreslår generalpoststyrelsen, att anslaget till arfvoden vid poststationerna för år 1912 beräknas till 2,000,000 kronor, hvilket innebär en ökning af 100,000 kronor i senast fastställda anslag; och är från min sida häremot icke något att erinra.

Anslagen till *arfvoden åt frimärksförsäljare, till gratifikation m. m. åt tjänstemän, till understöd åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlåtats i dess ärenden* torde, i enlighet med hvad generalpoststyrelsen föreslagit, böra för år 1912 bestämmas till samma belopp som finnas upptagna i utgiftsstaterna för år 1911.

Summan af anslagen till aflöningarna är i staten för år 1911 upptagen till	kr.	12,211,800: —
Läggas härtill de föreslagna höjningarna å anslagen till generalpoststyrelsen.....	kr.	900: —
till distrikts- och lokalförvaltningarna	»	260,500: —
samt å öfriga anslag	»	100,000: —
		» 361,400: —
skulle anslagen till aflöningar för år 1912 sluta å ett belopp af	kr.	12,573,200: —

B. Öfvergångsstat.

1. Generalpoststyrelsen.

Hvad de hos generalpoststyrelsen anställda tjänstemän beträffar hemställer jag, att, på sätt generalpoststyrelsen föreslagit, öfvergångsstat för år 1912 fastställles till det i staten för år 1911 upptagna belopp 6,800 kronor.

2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.

I fråga om distrikts- och lokalförvaltningarna torde, enligt hvad generalpoststyrelsen meddelar, följande ändringar uti de i staten för år 1911 fastställda belopp blifva erforderliga.

Då en af de två i nämnda stat upptagna postmästarna af klass 3 numera vunnit befordran, bör det för ifrågavarande båda postmästare uppförda belopp, 10,000 kronor, nedsättas till 5,000 kronor.

Fjorton kvinnliga tjänstemän, däraf 2 postmästare — de i Skurup

och Båstad — samt 12 postexpeditörer, hvilka redan före 1910 års ingång tillträdtt nu innehafvande befattningar, hafva, enligt hvad generalpoststyrelsen meddelar, inom behörig tid anmält sig vilja kvarstå å 1909 års stat.

Då en hvar af dem enligt denna stat uppbär, ålderstillägg inberäknade, postmästarna 3,400 kronor och postexpeditörerna 2,800 kronor, bör öfvergångsstaten ökas med respektive 6,800 kronor och 33,600 kronor.

Generalpoststyrelsen meddelar vidare, att jämväl vissa enligt § 4 i öfvergångsbestämmelserna till aflöningsreglementet utgående personliga tillägg komma att tynga öfvergångsstaten.

I nämnda § stadgas nämligen, att, därest tjänsteman vid tillträddandet af 1910 års aflöningsstat skulle komma att i fast aflöning och ortstillägg erhålla lägre inkomst än summan af hans nedannämnda för-måner, nämligen lön, tjänstgöringspenningar och ålderstillägg under år 1909, extra lönetillägg för år 1909, där sådant jämlikt af Riksdagen fastställda grunder fortfarande skall till honom utgå för år 1909, ålders-tillägg, som enligt nuvarande aflöningsstat intjänats att utgå från 1910 års början, samt provision å samma tjänst under år 1908, äger han att såsom personligt tillägg till tjänstgöringspenningarna uppbära skillnaden, intill dess aflöningen stigit till samma belopp.

Styrelsen meddelar, att efter den utredning, som numera verkställt, detta personliga tillägg utgår till 9 tjänstemän, däraf 3 kontrollörer och 6 kvinnliga postexpeditörer, med ett sammanlagdt belopp af 1,576 kronor 30 öre, hvadan öfvergångsstaten skulle i sistnämnda hänseende böra ökas med 1,570 kronor.

Den i 1911 års stat uppförda slutsumman, 46,500 kronor, bör så-lunda minskas med 5,000 kronor och höjas med 41,970 kronor, och skulle den alltså komma att utgöra 83,470 kronor.

De aflöningar, som böra afgå, i senast fastställda stat upptagna till 41,500 kronor, komma att för år 1912 utgöra:

Aflöning till postmästaren vid postkontoret Malmö 1.....	kr.	7,300: —
» » 5 manliga postmästare af klass 3	»	25,000: —
» » 1 manlig » » » 4	»	4,600: —
» » 2 kvinnliga » » » 4	»	6,200: —
» » 12 postexpeditörer, kvinnliga	»	25,200: —
	Summa kr.	68,300: —

Återstoden utgör 15,170 kronor.

Enär, enligt hvad generalpoststyrelsen vidare meddelar, en af de tre i 1911 års stat uppförda kontrollörer under loppet af samma år

uppnår pensionsåldern, bortfaller för år 1912 den för honom i sistnämnda stat upptagna aflöning 4,100 kronor. Till nämnda återstod, 15,170 kronor, bör emellertid läggas dels aflöning till de öfriga båda kontrollörerna, 8,400 kronor, däri inberäknad provisionsersättning med respektive 900 kronor och 700 kronor, dels ock uppbörds- och frimärksprovision, 7,000 kronor, till hvilket belopp, då till dylik provision numera äro berättigade allenast postdirektören i Malmö och de 2 förutnämnda å 1909 års stat kvarstående postmästarna i Skurup och Båstad, densamma kan anses komma att för 1912 uppgå.

Slutsumman för distrikts- och lokalförvaltningarna skulle därigenom komma att uppgå till 30,570 kronor. Läggas härtill anslaget för generalpoststyrelsen, utgörande 6,800 kronor, bör anslaget till öfvergångsstaten i dess helhet, i 1911 års stat upptaget till 39,100 kronor, i 1912 års stat fastställas till 37,370 kronor, hvilket innebär en minskning af 1,730 kronor.

C. Pensioner.

Anslagen å senast fastställda pensionsstat uppgå till kr. 240,685: — Generalpoststyrelsen har nu anmält, att till följd af dödsfall böra afföras de pensionsbelopp, som skulle hafva utgått till:

f. d. postmästaren P. C. Billing	kr. 1,500: —	
f. d. vaktmästaren J. E. Ström	» 675: —	
f. d. intendenten A. L. Ström	» 2,200: —	
f. d. postbetjänten J. Olsson	» 300: —	
f. d. postbetjänten C. G. Andersson	» 600: —	
f. d. postbetjänten C. J. Jansson	» 800: —	» 6,075: —
Till återstoden		kr. 234,610: —
böra läggas		
dels, när pensionen till f. d. postexpeditören J. P. Helmer upptagits till 2,300 kronor i stället för rätteligen 2,390 kronor, ett belopp af ... kr.	90: —	
dels de årliga understöd, som jämlikt kungl. brefvet den 4 juli 1910 beviljats f. d. biträdande postexpeditören Anna Maria Hammarstrand, född Flycht	» 900: —	
Transport kr.	990: —	kr. 234,610: —

	Transport kr.	990: —	kr. 234,610: —
f. d. poststationsföreståndaren Hedvig Sofia Clementeoff	»	500: —	
f. d. poststationsföreståndaren Helena Aurora Clementeoff	»	500: —	
dels ock de i senaste pensionsstat ej upptagna pensioner, som jämlikt nedan angifna nådiga bref blifvit tillerkända följande personer, nämligen:			
f. d. postexpeditören Gerda L. O. M. Tegnér (kungl. bref den 10 december 1909)	»	2,030: —	
f. d. postbetjanten O. B. Kvist (kungl. bref den 17 december 1909)	»	800: —	
f. d. postvaktmästaren P. M. Sköldberg (kungl. bref den 18 februari 1910)	»	740: —	
f. d. postvaktmästaren P. J. Blomberg (kungl. bref den 25 februari 1910)	»	760: —	
f. d. postmästaren A. L. N. Almgren (kungl. bref den 4 mars 1910)	»	4,000: —	
f. d. postmästaren E. Klingius (kungl. bref den 22 april 1910)	»	3,700: —	
f. d. postvaktmästaren P. E. Jansson (kungl. bref den 23 juni 1910)	»	800: —	
f. d. postmästaren B. Larsson (kungl. bref den 1 juli 1910)	»	3,400: —	
f. d. postvaktmästaren J. Santesson (kungl. bref den 8 juli 1910)	»	800: —	
f. d. postiljonen V. A. R. Owén (kungl. bref den 13 augusti 1910)	»	800: —	
f. d. postvaktmästaren W. Andersson (kungl. bref den 13 augusti 1910)	»	800: —	
f. d. postvaktmästaren P. Nilsson (kungl. bref den 23 september 1910)	»	800: —	
f. d. intendenten A. W. Zacco (kungl. bref den 23 september 1910)	»	4,000: —	
f. d. postvaktmästaren H. E. Hansson (kungl. bref den 30 september 1910)	»	800: —	
	Transport kr.	26,220: —	234,610: —

	Transport kr. 26,220: —	234,610: —
f. d. postvaktnästaren C. A. Skoglund (kungl. bref den 21 oktober 1910)	» 800: —	
Då Eders Kungl. Maj:t numera bifallit särskilda underdåniga framställ- ningar af generalpoststyrelsen den 15 augusti och den 7 oktober 1910, böra härtill läggas pensioner att, efter det vederbörande beviljats af- sked, utgå till		
f. d. postexpeditören Klara C. Boström	» 1,890: —	
f. d. postiljonen S. Nikolausson.....	» 800: —	kr. 29,710: —

Utgifterna å pensionsstaten skulle enligt denna beräk-
ningsgrund komma att för år 1912 belöpa sig till kr. 264,320: —

*Förhöjning
af f. d. post-
expeditö-
ren H. A.
Lager-
ströms
pension.*

Uti en till Eders Kungl. Maj:t ingifven skrift har f. d. postexpe-
ditören Hjalmar Augustinus Lagerström anhållit om förhöjning af den
vid 1896 års Riksdag honom tillerkända pension å 800 kronor.

Lagerström, som är född den 31 juli 1853, antogs den 7 septem-
ber 1871 till e. o. kontorsskrifvare i postverket och blef den 1 decem-
ber 1875 befordrad till resepostexpeditör i dåvarande tredje lönegraden
inom centrala järnvägspostdistriktet. Vid kontorsskrifvar- och rese-
postexpeditörsbefattningarnas sammanslagning till en grupp 1881 ut-
nämndes Lagerström den 6 december sistnämnda år till postexpeditör
i postverket samt förflyttades år 1883 från reseposten till postkontoret
i Söderköping och år 1887 därifrån till postkontoret i Göteborg. På
grund af sjukdom åtnjöt Lagerström emellertid oafbruten tjänstledighet
från och med den 1 juli 1887 till tiden för sitt afsked år 1896 med
undantag allenast af nio dagar, från och med den 1 till och med den
9 oktober 1891, då han en sista gång på försök tjänstgjorde.

Under åberopande af två läkarintyg samt under uppgift att hans
hälsa brutits under mångårig ansträngande tjänstgöring såsom resepost-
expeditör anhöll Lagerström under år 1895 hos generalpoststyrelsen att
varda förflyttad på pensionsstat med en årlig pension af 1,200 kronor
eller det något lägre belopp, som kunde bestämmas, dock icke lägre
än 800 kronor för år räknadt.

Det ena af de utaf Lagerström åberopade läkarintygen, utfärdadt
af legitimerade läkaren F. Hjertstedt, innehöll, att Lagerström, som un-
der de då senast förflyttade fyra åren hos honom undergått läkarbehand-

ling, under denna tid lidit af i tjänsten ådragen höggradig neurasteni samt kronisk mag- och tarmkatarr samt att Lagerström på grund af dessa sjukdomar vore oförmögen till tjänstgöring och blefve det för lifstiden, och bestyrktes dessa uppgifter af det andra läkarbetyget.

Vid denna tid innehade Lagerström en postexpeditörstjänst af andra lönegraden. Därest han varit i tjänstgöring, skulle han enligt för år 1895 gällande utgiftsstaten hafva uppburit lön 1,200 kronor, tjänstgöringspenningar 400 kronor och två ålderstillägg, hvarterda å 400 kronor, eller tillhopa 2,400 kronor. Af ålderstilläggen skulle tre fjärdedelar anses tillhöra lönen och en fjärdedel tjänstgöringspenningarna, till följd hvaraf Lagerströms lön skolat utgöra tillhopa 1,800 kronor och tjänstgöringspenningarna 600 kronor. Enligt beslut af generalpoststyrelsen den 19 mars 1895 ägde Lagerström under tjänstledigheten uppbära tillhopa 1,200 kronor, nämligen af lönen 600 kronor samt af ålderstilläggen likaledes 600 kronor.

Uti sin underdåniga skrifvelse den 29 november 1895 med förslag till postverkets stater för år 1897 anförde generalpoststyrelsen, med anledning af Lagerströms ansökan om pension, att styrelsen i betraktande af läkarintygens innehåll för sin del ansåge, att pension borde åt Lagerström beredas, helst han under tjänstledigheten uppbure 1,200 kronor för år men i ansökningskriften nedsatt det pensionsbelopp, hvarmed han kunde åtnöja sig, till 800 kronor för år. Med stöd häraf hemställde generalpoststyrelsen, att en pension af 800 kronor måtte beviljas honom.

Vid underdånig anmälan af detta ärende den 13 januari 1896 yttrade dåvarande chefen för finansdepartementet, att, då af de föredetta läkarbetygen framginge, att någon utsikt ej förefunnes, att Lagerström kunde blifva till hälsan återställd, och det måste anses vara med postverkets fördel öfverensstämmande, att Lagerströms postexpeditörstjänst, som i mer än åtta års tid uppehållits på förordnande, blefve med ordinarie innehafvare besatt, ansåge sig departementschefen, jämväl med hänsyn därtill att Lagerström förklarar sig vilja åtnöjas med ett lägre pensionsbelopp än sin lön, böra biträda generalpoststyrelsens hemställan om Lagerströms pensionerande.

I enlighet med Kungl. Maj:s i statsverkspropositionen till 1896 års Riksdag därom gjorda framställning beviljade därefter Riksdagen Lagerström en årlig pension af 800 kronor att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken afsked ur postverkets tjänst blef honom beviljad.

Enligt hvad generalpoststyrelsen meddelat, erhöll Lagerström den 30 juni 1896 afsked ur postverket mot åtnjutande af en årlig pension af 800 kronor.

Uti en till Eders Kungl. Maj:t den 18 september 1908 ingifven skrift hemställde därefter Lagerström, att Eders Kungl. Maj:t ville föreslå Riksdagen att förhöja Lagerströms pension från 800 kronor med 400 kronor eller till ett belopp af 1,200 kronor. Såsom hufvudsakligt skäl för bifall till denna framställning framhöll Lagerström, att under den tid, som förflutit sedan pensionen beviljades, lefnadsomkostnaderna alltjämt ökats och att han hade hustru att försörja.

Uti häröfver infordradt underdånigt utlåtande af den 11 november 1908 uttalade generalpoststyrelsen den uppfattning, att ett bifall till Lagerströms ansökan med säkerhet skulle föranleda därtill, att andra pensionstagare — under åberopande i likhet med sökanden af de stegradade lefnadskostnaderna — skulle inkomma med framställningar om förhöjda pensionsbelopp samt att några synnerligen ömmande skäl ej heller syntes föreligga för pensionens höjande. Lagerström, som ej hade någon större familj att försörja, hade nämligen då uppgifvits såsom inkomsttaxerad till ett belopp af omkring 1,600 kronor samt vara ägare till en gravationsfri, mindre fastighet i Grenna, hvarest han vore bosatt. På grund häraf afstyrkte generalpoststyrelsen Lagerströms framställning.

Genom nådigt beslut den 11 mars 1909 fann Eders Kungl. Maj:t Lagerströms underdåniga ansökning icke föranleda till någon Eders Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Vid sin nu förevarande underdåniga ansökning har Lagerström fogat ett af Hjärtstedt den 1 juli 1910 utfärdadt läkarbetyg, utvisande att Lagerström fortfarande lider af sin under tjänstgöring såsom resepost-expeditör ådragna sjukdom, kronisk höggradig neurasteni, hvaraf följt periodvis återkommande tilltagande sömnlöshet, sinnesslöhet och oro.

Gent emot hvad generalpoststyrelsen, på sätt ofvan nämnts, anfört i fråga om Lagerströms förmögenhetsförhållanden åberopar Lagerström ett af stadsfogden A. R. Brockman och stadsfiskalen G. Wetterhall, båda i Grenna, utfärdadt intyg, hvaraf framgår, att ofvan omförmälda, Lagerström tillhöriga fastighet i Grenna är taxerad till 5,500 kronor, men att hans hela hyresinkomst af fastigheten uppgår till endast 45 kronor, samt att, då han måst för sitt uppehälle in-teckna fastigheten för ett belopp af 6,000 kronor, för Lagerström, sedan räntor, skatter och andra allmänna utgifter frändragits hans inkomster, återstår till hans och hans hustrus uppehälle endast ett belopp af omkring 600 kronor.

Lagerström har nu anhållit om en förhöjning i pensionen af 325 kronor och framhåller, att vid bifall härtill hans pension skulle komma att uppgå till det belopp, hvartill han, därest samma bestämmelser, som gälla enligt lagen angående civila tjänstnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907, varit på honom tillämpliga, skulle varit berättigad, nämligen sjuttiofem procent å den honom vid tiden för hans afsked tillkommande lön, 1,200 kronor, jämte å lönen belöpande ålderstillägg, 300 kronor, tillhopa 1,500 kronor.

Slutligen framhåller Lagerström, att han uti sin år 1895 ingifna ansökning om pension anhållit, att denna måtte sättas till 1,200 kronor, men att han af oro, framkallad af hans sjukliga tillstånd, förklarar sig kunna åtnöjas med ett belopp af 800 kronor.

Till följd af nådig remiss har generalpoststyrelsen i ärendet afgifvit underdånigt utlåtande samt däruti, under erinran att de med Lagerströms tjänst vid tiden för hans afsked förenade löneförmåner utgjorts af lön, 1,200 kronor, till lönen hörande ålderstillägg, 600 kronor, tjänstgöringspenningar, 400 kronor, och till tjänstgöringspenningarna hörande ålderstillägg, 200 kronor, samt att, därest 1907 års pensionslag vid tiden för Lagerströms afsked varit gällande, han skulle varit berättigad till en pension af 1,350 kronor i stället för af Lagerström själf beräknade 1,125 kronor, anført, att det enligt styrelsens mening vore uppenbart, att ett en gång af Kungl. Maj:t och Riksdagen beslutadt pensionsbelopp icke borde ändras annat än i undantagsfall och då synnerligen talande skäl därför förefunnes. I nu förevarande fall anser styrelsen, att väsentligen olika omständigheter beträffande Lagerström nu föreligga mot då styrelsen år 1908 afgaf sitt underdåniga utlåtande öfver Lagerströms då gjorda framställning om ökad pension. De skäl, på hvilka generalpoststyrelsen då grundade sitt afstyrkande däraf, hafva nu till afsevärd del förlorat i betydelse. För närvarande finnes sålunda, enligt hvad styrelsen meddelar, å postverkets pensionsstat, förutom Lagerström, endast en enda person, som tilldelats lägre pension, än hvartill han enligt nu eller förut gällande författningar kunnat vara berättigad. Men denna person, f. d. postexpeditören J. F. Decander, kom i åtnjutande af allenast 700 kronors pension, jämlikt 1894 års Riksdags beslut, på grund däraf att Decander för ordinarie anställning utom postverket uppbar aflöning å stat. Ett eventuellt bifall till Lagerströms hemställan syntes således icke kunna af Decander åberopas såsom prejudikat för en dylik framställning från honom. Dessutom hade Lagerström ågnat sina krafter uteslutande åt postverket, inom hvilket han

under en lång följd af år på ett erkännansvärdt sätt bestridt en af de på denna tid vida mera än nu kräfvande befattningarna såsom postexpeditör vid järnvägsposten. Det lider enligt styrelsens mening icke heller något tvifvel, att, såsom läkarintyget utvisar, Lagerström just under denna sin tjänstgöring ådragit sig de sjukdomar, som gjort honom oförmögen att i postverkets tjänst kvarstå.

Då Lagerström icke med stöd af gällande författningar kunnat på grund af den iråkade sjukdomen från sin tjänst skiljas, hade han gifvetvis kunnat år efter år — ända till dess den nya pensionslagen trädde i kraft eller år 1908 — begära tjänstledighet, och postverket hade då måst till honom utbetala af hans lön en viss del, som säkerligen icke kommit att sättas lägre än till hvad han förut under ledigheten fått uppbära eller 1,200 kronor för år. Det förefaller därför generalpoststyrelsen som om Lagerström år 1895, på sätt förut omförmälts, endast af obetänksamhet nedsatt det då ifrågasatta pensionsbeloppet till 800 kronor årligen. Genom detta förfarande hade statsverket emellertid på de efter Lagerströms afskedstagande gångna åren inbesparat en utgift af omkring 5,800 kronor.

Äfven generalpoststyrelsen anser det nettobelopp af omkring 600 kronor, hvartill Lagerström, enligt hvad förut sagts, synes hänvisad för sitt uppehälle, vara alldeles otillräckligt att någorlunda draga sig fram på för en person, som förut innehaft en tjänstemans ställning. Och detta belopp komme gifvetvis enligt styrelsens mening att ännu mera minskas i den mån Lagerström nödgas att för sitt och sin hustrus lifsuppehälle sätta sig i ännu större skuld än förut.

Generalpoststyrelsen säger sig sålunda för sin del icke kunna finna annat än att i förevarande fall sådana säregna och ömmande omständigheter föreligga, att fog finnes för att för denna gång frångå den eljest gällande principen att icke bevilja förhöjning af ett förut besutadt pensionsbelopp.

På grund häraf tillstyrker generalpoststyrelsen bifall till Lagerströms framställning om förhöjning af den till honom utgående pension till ett årligt belopp af 1,125 kronor.

Understöd
åt biträ-
dande post-
expeditören
P. Olsson
Wahren-
man.

Generalpoststyrelsen har vidare gjort framställning om beviljande af pension åt biträdande postexpeditören vid postkontoret i Hälsingborg Paul Olsson Wahrenman.

Styrelsen meddelar, att Wahrenman hos styrelsen anhållit, att, då han på grund af tilltagande ålderdomssvaghhet hade svårt att kunna utföra något kräfvande arbete, styrelsen måtte åt honom utverka ett

årligt understöd, ej understigande 1,200 kronor, att utgå under Wahrenmans återstående lifstid från den tidpunkt, han blefve entledigad ur postverkets tjänst.

Wahrenman är född den 3 mars 1839, antogs den 27 oktober 1875 till e. o. kontorsskrifvare vid postverket och den 1 oktober 1877 till tillfälligt extra biträde vid postkontoret i Hälsingborg. Sedan han under åren 1879—1882 innehåft förordnanden som extra biträde sammanlagdt ett år tre månader, blef han den 14 december 1883 antagen till extra biträde eller, såsom dylik befattningshafvare numera benämnas, biträdande postexpeditör. Wahrenman, som alltjämt tjänstgjort vid postkontoret i Hälsingborg i sistberörda egenskap och under januari månad 1905 på förordnande bestridt en postexpeditörsbefattning, har under hela denna tid icke åtnjutit tjänstledighet för enskilda angelägenheter och endast någon enstaka dag för sjukdom vid ett fåtal tillfällen. Hans aflöning har, för år räknadt, utgjort åren 1875—1877 tillfälliga mindre arfvoden, åren 1877—1879 600 kronor, under tiden den 1 april 1879—31 december 1883 700 kronor, åren 1884—1896 1,200 kronor, åren 1897—1901 1,500 kronor, åren 1902—1906 1,650 kronor, under tiden den 1 januari—31 augusti 1907 1,700 kronor och från och med den 1 september 1907 1,800 kronor. Wahrenman har, enligt hvad generalpoststyrelsen meddelar, såväl i som utom tjänsten förtjänat ett godt vitsord och har med pålitlighet, flit och ordentlighet utfört de arbeten, som förelagts honom. Hans arbetsförmåga har emellertid på senare åren aftagit allt mer och mer, så att han nu knappt kan anses till hälften arbetsför.

Beträffande Wahrenmans ekonomiska förhållanden har generalpoststyrelsen inhämtat, att han genom sparsamhet under de senare åren lyckats att af sin aflöning afsätta någon del årligen, så att han för närvarande äger omkring 700 kronor. I öfrigt är Wahrenman, som sedan år 1876 är gift men saknar barn, för sin och sin hustrus uppehälle uteslutande hänvisad till sin inkomst från postverket. Han är taxerad för inkomst af kapital och arbete till belopp af 1,842 kronor.

Anledningen till att Wahrenman ej befordrats till ordinarie torde, säger generalpoststyrelsen, hufvudsakligen hafva berott på att han vid den tid, då sådan befordran kunde hafva ifrågakommit, redan uppnått jämförelsevis hög ålder. Därest han emellertid varit befordrad till ordinarie tjänst, skulle han, som uppnått sjuttioett lefnadsår och trettiofem tjänstår, enligt lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 hafva varit berättigad till hel pension, motsvarande lönen. För manlig ordinarie tjänsteman af högre grad vid post-

verket, som i likhet med Wahrenman åtnjuter en aflöning af 1,800 kronor, beräknas enligt gällande aflöningsreglemente af detta belopp 1,350 kronor utgöra lön och återstoden tjänstgöringspenningar. Då Wahrenman, som uppnått afsevärdt hög ålder, saknar egna medel till sin och sin hustrus försörjning, hemställer generalpoststyrelsen, att Wahrenman måtte förklaras berättigad att från och med månaden näst efter den, under hvilken entledigande ur postverkets tjänst varder honom beviljad, under sin återstående lifstid af postmedlen uppbära ett årligt understöd af ettusentvåhundra kronor.

*Understöd
åt förre
postföraren
Anders Jo-
han Eriks-
son.*

Vidare har generalpoststyrelsen uti underdånig skrifvelse den 8 augusti 1910 gjort framställning om understöd åt hemmansägaren Anders Johan Eriksson å Norra Hagen i Grinstads socken, hvilken till följd af olyckshändelse under postföring drabbats af svår kroppsskada med däraf följande nedsättning i arbetsförmågan.

Enligt ett mellan generalpoststyrelsen och Eriksson den 21 juli 1908 afslutadt kontrakt hade Eriksson åtagit sig att från och med den 1 oktober samma år med användande af häst och åkdon fortskaffa post fyra gånger i veckan, fram och åter, å linjen Melleruds postkontor—Lillebyns poststation.

Vid utgörande af postföringen den 30 april 1909 hade Erikssons häst blifvit skrämmd af ett mötande åkdon och ryggat tillbaka, så att åkdonet stjälpit, hvarefter hästen fallit i sken. Eriksson, som fallit mellan åkdonet och hästen, men med ena benet fastnat i vagnssätet, hade på detta sätt släpats med af hästen omkring 300 meter och därvid ådragit sig flera större och mindre kontusioner, särskildt å vänster öfverarm och vänster skulderregion, för hvilka skador han undergått läkarbehandling.

Eriksson, som alltsedan olyckstillfället varit oförmögen att själf ombesörja postföringen, hvilken han genom kontraktsenligt verkställd uppsägning afsagt sig med 1909 års utgång, har sedermera till generalpoststyrelsen ingifvit ansökan om erhållande af ett understöd.

Af ansökningshandlingarna och den vunna utredningen framgår vidare, att Eriksson, som är född den 20 mars 1859, enligt hvad ett för honom den 31 augusti 1909 utfärdadt läkarbetyg utvisar, med all sannolikhet kommer att i anledning af olycksfallet för framtiden blifva mer eller mindre arbetsoduglig samt egentligen aldrig få någon verklig arbetsnytta af vänstra armen; att Eriksson, som äger ³/₃₂ mantal Norra Hagen i förutnämnda socken, till följd af nedsättningen i arbetsförmågan endast med svårighet skulle kunna sköta nämnda egendom; samt

att Eriksson icke kan anses själf hafva varit genom oförsiktighet eller på annat sätt vållande till ifrågavarande olyckshändelse.

Enligt hvad generalpoststyrelsen vitsordat, har mot Eriksson, som tidigare under sex år varit postförare mellan Grinstads och Erikstads poststationer, någon anmärkning såsom postförare icke förekommit, utan har Eriksson städse visat sig påpasslig och plikttrogen.

Generalpoststyrelsen har öfverlämnat ett af riksförsäkringsanstalten afgifvet yttrande, däri anstalten meddelat, att, därest ifrågavarande skada, sådan den funnes angifven i läkarbetyget, skolat bedömas i enlighet med bestämmelserna i lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete den 5 juli 1901, densamma bort anses hafva för Eriksson medfört nedsättning i arbetsförmågan, motsvarande fyrtio procent af normal arbetsförmåga, och sålunda bort berättiga honom till en årlig lifränta å etthundratjugu kronor. Kapitalvärdet vid inköp i riksförsäkringsanstalten af dylik lifränta åt Eriksson skulle den 1 januari 1910 hafva utgjort omkring 1,700.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Älfsborgs län har jämväl, på begäran af generalpoststyrelsen, afgifvit yttrande i ärendet och därvid föreslagit, att Eriksson måtte beredas en skadeståndersättning af 1,200 kronor en gång för alla jämte godtgörelse för läkararfvode och öfriga af olycksfallet förorsakade kostnader med 124 kronor 55 öre.

Med anledning af hvad sålunda förekommit och då Eriksson icke kan anses hafva genom oförsiktighet eller på annat sätt varit vållande till den olyckshändelse, som drabbat honom under utförande af uppdrag för postverkets räkning, har generalpoststyrelsen ansett billigt, att Eriksson af postmedel tillerkändes godtgörelse för den genom olycksfallet ådragna kroppsskadan med däraf följande nedsättning i arbetsförmågan, och har generalpoststyrelsen i sådant afseende hemställt om bemyndigande att till Eriksson utbetala ett ersättningsbelopp för en gång af 1,200 kronor.

Beträffande frågan om höjning af den till f. d. postexpeditören Lagerström utgående pension är jag af samma åsikt som generalpoststyrelsen, nämligen att ett af Kungl. Maj:t och Riksdagen beslutadt pensionsbelopp icke bör ändras annat än då synnerligen talande skäl därför föreligga. I likhet med styrelsen och på de af styrelsen anförda skäl anser jag dock sådana omständigheter i detta fall föreligga, som berättiga ett bifall till Lagerströms framställning. Den föreslagna höjningen, 325 kronor, synes i och för sig måttlig, och har jag därför icke något att erinra mot densamma.

*Departements-
chefens yt-
rande.*

Hvad därefter angår biträdande postexpeditören Wahrenman, anser jag billigheten fordra, att biträdande postexpeditör, som uppnått de lefnads- och tjänstår, vid hvilka ordinarie tjänstemän varda berättigade till pension, må, i den mån vederbörande då finnas sakna medel till sin försörjning, komma i åtnjutande af skäligt ålderdomsunderstöd. På grund här af och då denna princip i liknande fall redan blifvit af statsmakterna godkänd, finner jag mig böra tillstyrka generalpoststyrelsens hemställan om beviljande af ett årligt understöd af ettusentvåhundra kronor åt Wahrenman.

Hvad slutligen beträffar förre postföraren Eriksson, är visserligen lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete den 5 juli 1901 i förevarande fall icke tillämplig och icke heller synas sådana förhållanden föreligga, att staten på annan grund skulle vara ersättningspliktig. I likhet med generalpoststyrelsen anser jag dock billigheten kräfva, att ersättning beredes Eriksson för ifrågavarande olycksfall. Generalpoststyrelsen har, såsom nyss nämnts, föreslagit ersättning med ett belopp för en gång af 1,200 kronor. Mig synes emellertid lämpligare, att Eriksson tilldelas ett årligt understöd, hvilket torde böra bestämmas till etthundratjugu kronor eller samma belopp, som skolat tillkomma Eriksson, därest ersättningen bestämts enligt nämnda lag. Ifrågavarande understöd synes böra utgå från och med 1911 års ingång.

Pensionsstaten för år 1912 har ofvan beräknats till ...	kr. 264,320: —
Skulle, såsom föreslagits, den till f. d. postexpeditören	
Lagerström utgående pension höjas med	» 325: —
samt årligt understöd beviljas biträdande postexpeditören	
Wahrenman med	» 1,200: —
och förre postföraren Eriksson med	» 120: —
<hr/>	
komme pensionsstaten att sluta å ett belopp af kr.	265,965: —

hvilket med 25,280 kronor öfverstiger summan af anslagen å den senast fastställda pensionsstaten, 240,685 kronor.

D. Postbefordran. (Förslagsanslag.)

Generalpoststyrelsen erinrar i afseende å detta anslag, att den ojämförlig största utgiftsposten under detta anslag gifvetvis utgöres af

ersättning till statens och enskilda järnvägar för transport af post, men att från detsamma äfven bestridas kostnader dels för underhåll af statsjärnvägarnas postvagnar (med undantag af axlar och hjul) och för sådana ändringar å desamma, som vidtagas på begäran af generalpoststyrelsen, dels för anskaffande och underhåll af inredningar i postkupéer å enskilda järnvägar, dels ock för postkupéers uppvärmning, belysning och renhållning.

Anslaget till *postbefordran å järnväg* har upptagits:

i staten för år 1909 till	kr. 3,650,000: —
» » » » 1910 »	» 3,800,000: —
» » » » 1911 »	» 4,000,000: —

*Ökning af
anslaget
till postbe-
fordran å
järnväg.*

Utgifterna å anslaget hafva för år 1909 uppgått till i rundt tal..... kr. 3,750,000: — och kunna enligt generalpoststyrelsens uppgift för år 1910 med ledning af förhållandena under månaderna januari—augusti samma år beräknas komma att uppgå till i det närmaste..... » 3,800,000: —

Anordnandet af postbefordran å de järnvägslinjer, som öppnats för allmän trafik, samt det behof af större kupéutrymme, som den växande posttrafiken, särskildt paketrörelsen, medför, föranleda, anmärker generalpoststyrelsen, en alltjämt fortgående stegring af utgifterna å detta anslag. Att denna stegring synes komma att blifva jämförelsevis obetydlig under år 1910 i förhållande till år 1909 är enligt generalpoststyrelsens mening att tillskrifva de besparing medförande omläggningar i järnvägspostbefordringen, som på senare tid ägt rum.

Generalpoststyrelsen har meddelat en förteckning öfver de järnvägslinjer, som, så vidt nu är känt, komma att för allmän trafik upplåtas under loppet af åren 1911 och 1912.

Alla dessa järnvägslinjer med en sammanlagd längd af omkring 480 kilometer torde måhända icke blifva färdiga i beräknad tid, men troligt är dock, enligt hvad generalpoststyrelsen inhämtat, att större delen af dem skola komma att öppnas för allmän trafik före utgången af år 1912.

Vid sådant förhållande och då det torde vara angeläget, att ifrågavarande anslag icke tilltages så knappt, att trots nödig sparsamhet detsamma i afsevärd mån kommer att öfverskridas, har generalpoststyrelsen ansett sig böra hemställa, att anslaget för år 1912 bestämmes

till 4,200,000 kronor, hvilket innebär en förhöjning af 200,000 kronor i senast beviljade anslag.

Ökning af
anslaget
till postbe-
fordran å
landsväg
jämte lo-
kala
transporter.

Af liknande skäl har generalpoststyrelsen föreslagit ökning af anslaget till *postbefordran å landsväg jämte lokala transporter*, af hvilket anslag äfven bestrides kostnaden för landtbrefbäring.

Anslaget är upptaget i staten

för år 1909 till	kr. 1,580,000: —
» » 1910 »	» 1,720,000: —
» » 1911 »	» 1,900,000: —

Ifrågavarande postföring har, enligt hvad styrelsen meddelar, betingat en kostnad för 1909 af i rundt tal..... kr. 1,600,000: — samt kan för år 1910 beräknas till » 1,650,000: —

Generalpoststyrelsen anför vidare beträffande detta anslag.

Den ökade betydelse, som järnvägarna år från år erhållit för postföringen, kunde möjligen gifva anledning till det antagandet, att postbefordringen å landsväg skulle minskas. Detta är emellertid ej fallet. Framdragandet af järnvägslinje genom orter, som förut varit mindre väl lottade i afseende på kommunikationer, medför, som bekant, för dessa orter ett merkantilt och industriellt uppsving samt däraf följande ökning af poströrelsen, som det ligger i verkets intresse att befrämja genom inrättande af nya eller utvidgande af redan befintliga postala anordningar, såsom landtbrefbärings-, kärrpost- och gångpostlinjer.

Såväl dessa linjers längd som antalet å dessa linjer postförda kilometer förete sålunda jämväl på grund af järnvägsnätets utvidgning en tämligen konstant ökning.

Så har beträffande åren 1908 och 1909 längden af landsvägspostlinjerna ökats från 41,401 till 42,296 kilometer samt antalet å landsväg postförda kilometer från 12,092,493 till 12,371,669.

Legan för postbefordringen af åkande vanliga poster har för olika linjer under år 1908 växlat mellan 2,9 öre och 5,3 öre samt för år 1909 mellan 4,2 öre och 25 öre, allt för häst och kilometer.

I medeltal för hela riket har legan under år 1908 utgjort för åkande post 11,5 öre, för gång- och roddpost 8,8 öre samt för landtbrefbärare 9,5 öre för kilometer. Denna medellega har under år 1909 ökats till respektive 11,8, 9,2 och 9,8.

Såsom förut omnämnts, bestrides af detta anslag äfven ersättning åt landtbrefbärarna. Dessa äro uppdelade i två klasser. De af första klassen hafva till åliggande att, jämte det de äro skyldiga bestrida de

göromål, som i allmänhet tillkomma landtbrefbärare, dels med vissa inskränkningar behandla jämväl assurerade försändelser och postanvisningar äfvensom lösenförsändelser och postförskott, dels ock med vissa begränsningar förmedla insättningar i postsparbanken och försälja sparmärken samt verkställa inkasseringsuppdrag, som af postverket mottagits.

Den 1 november 1910 uppgick antalet landtbrefbärare af första klassen till omkring 340 och af andra klassen till omkring 1,500. Motsvarande antal för samma tid år 1909 utgjorde 200 och 1,500.

Den erfarenhet, som vunnits i fråga om lämpligheten att anställa landtbrefbärare af första klassen, gifver enligt generalpoststyrelsens förmenande anledning att så småningom öka deras antal.

På det att medel nu må finnas tillgängliga för att möta å landsbygden bosatta korrespondenters berättigade kraf i postala hänseenden, anser generalpoststyrelsen, att anslaget för år 1912 bör upptagas till 2,000,000 kronor, hvilket innebär en förhöjning af 100,000 kronor i det senast fastställda anslaget.

Anslagen till *postbefordran sjöledes: mellan Sveriges fastland och Gottland, mellan öfriga inrikes orter, mellan Sverige och Tyskland, mellan Sverige och Danmark, mellan Sverige och Finland samt mellan Sverige samt Storbritannien och Amerika* äfvensom anslaget till *transitersättning åt främmande postverk* anser generalpoststyrelsen böra för år 1912 bibehållas oförändrade.

Hvad generalpoststyrelsen i fråga om förslagsanslagen till postbefordran föreslagit har icke gifvit anledning till erinran från min sida.

Genom höjning af anslaget

till postbefordran å järnväg med kr. 200,000: —

till postbefordran å landsväg jämte lokala transporter med » 100,000: —

skulle samtliga kostnader för postbefordran komma att

för år 1912 ökas med kr. 300,000: —

eller från 6,541,000 kronor under år 1911 till 6,841,000 kronor under år 1912.

E. Omkostnader.

(Förslagsanslag.)

Af anslagen under denna titel har generalpoststyrelsen ansett anslagen till *felräkningspenningar*, till *ersättning för tjänsteresor i allmänhet*,

till traktamenten för tjänstgöring i postkupé eller å landsvägspostlinje, till öfverliggningslokaler åt tjänstemän, tjänstgörande i postkupé eller å landsvägspostlinje, till sjukvård m. m., till undervisningskurser, till postlokalers uppvärmning, belysning och städning, till tillverkning af frankotecken, till inköp och underhåll af inventarier, till förbrukningsartiklar samt till diverse utgifter böra i staten för år 1912 upptagas med samma belopp som i staten för år 1911.

Anslag till
underhåll
af inventa-
rier.

Anslaget till inköp och underhåll af inventarier, hvilket allt sedan år 1905 i postverkets utgiftsstaten upptagits med 225,000 kronor, har af generalpoststyrelsen föreslagits till oförändradt belopp. Af hvad jag förut anfördt framgår emellertid, att den nya uppställningen af riksstaten borde för- anleda, att ifrågavarande anslag uppdelades i två särskilda titlar: »inköp af inventarier» och »underhåll af inventarier»; och har jag anmodat generalpoststyrelsen att afgifva förslag i sådant hänseende. Till fullgörande af denna föreskrift har generalpoststyrelsen i skrifvelse den 10 december 1910 meddelat, att från anslaget bestridas kostnaderna för anskaffning af kassahvalfsinredningar, kassaskåp och kassakistor, s. k. amerikanska fack, skrif- och räknemaskiner, belysningsarmatur, möbler för generalpoststyrelsens lokaler, postdirektioner och postkontor, vågredskap, transportådon, postväskor, breffådor, kopiepressar, revolverar med flera effekter. Då dessa omkostnader hittills i räkenskaperna sammanförts med utgifterna för inventariernas underhåll, kan, enligt hvad uppgifves, nu icke närmare angifvas, huru stort belopp som åtgått för nyanskaffningen af inventarier, helst dessa utgifter också växla med betydliga belopp det ena året i jämförelse med det andra, beroende till väsentlig del därå huruvida flera eller färre postkontor nyinrättas. Med hänsyn till nu kända förhållanden anser generalpoststyrelsen emellertid, att, om en uppdelning af det ifrågavarande anslaget skall ske, det borde anvisas för år 1912 sålunda, att till »inköp af inventarier» upptagas 125,000 kronor och till »underhåll af inventarier» 100,000 kronor.

I enlighet härmed torde i staten för driftkostnader böra upptagas ett förslagsanslag å 100,000 kronor till underhåll af inventarier.

Ökning af
anslaget
till uni-
forms-
beklädnad.

Anslaget till *uniformsbeklädnad* anser generalpoststyrelsen böra höjas och anför styrelsen såsom skäl härför följande.

Åt samtliga tjänstemän af lägre grad, ordinarie och extra, bekostas af detta anslag anskaffandet af uniformspersedlar, för hvilka i allmänhet vissa slitningstider äro fastställda.

Å anslaget, som för hvartera af åren 1910 och 1911 bestämts

till 300,000 kronor, hafva utgifterna för år 1910 beräknats komma att uppgå till omkring 310,000 kronor.

Antalet ordinarie och med dem i beklädnadsförmån likställda biträdande tjänstemän af lägre grad utgör i slutet af år 1910 något öfver 2,500.

Om, såsom förut vid behandlingen af anslaget till arfvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m. beräknats, under åren 1911 och 1912 komma att tillsammans behöfvas ytterligare omkring 100 biträdande postvaktmästare och postiljoner, kunna kostnaderna för dessas beklädnad antagas blifva omkring 12,000 kronor.

Då utgifterna å anslaget för år 1910 beräknats uppgå till	kr. 310,000: —
bör sålunda till nämnda belopp läggas dels kostnaden för beklädnad till de under åren 1911 och 1912 nytillkomna med	» 12,000: —
dels ock för mötande af eventuell förhöjning af sömlön, af priset på kläde, mösstecken och uniformsknappar m. m. ett belopp af	» 8,000: —
hvarigenom erhålles en summa af	kr. 330,000: —

hvertill anslagsbeloppet alltså enligt generalpoststyrelsens mening bör år för 1912 fastställas. Denna summa öfverstiger med 30,000 kronor den i staten för år 1911 upptagna.

Anslaget till *posthusens underhåll* är i staten för hvardera af åren 1909 och 1910 upptaget till 50,000 kronor samt i staten för år 1911 till 90,000 kronor.

Enligt generalpoststyrelsens åsikt bör sistnämnda belopp ökas i staten för år 1912.

Med afseende härå anför styrelsen följande.

Utgifterna hafva för år 1909 uppgått till omkring 54,000 kronor och synas komma att för år 1910 belöpa sig till omkring 52,000 kronor. Det jämförelsevis höga anslagsbeloppet för år 1911 har betingats af förestående behöfliga reparationer och ändringar af lokalerna i posthuset i Göteborg. Ifrågavarande arbeten, hvilka beräknats medföra en kostnad af omkring 40,000 kronor, måste emellertid, för att det med reparationerna och ändringarna afsedda ändamålet må kunna vinnas, blifva mera omfattande, än hvad man från början tänkt sig, hvadan den därför beräknade kostnaden, omkring 40,000 kronor, är för låg. Då ifrågavarande arbeten komma att fördelas på åren 1911 och 1912 och då där-

*Ökning af
anslaget
till post-
husens
underhåll.*

jämte posthuset vid Lilla Nygatan i Stockholm kommer att under år 1912 tarfva en omfattande ändring och reparation, anser styrelsen anslaget för år 1912 icke böra sättas lägre än till 120,000 kronor, hvilket innebär en stegring af 30,000 kronor i senast fastställda anslag.

Ökning af
anslaget
till hyror
för post-
lokaler.

Anslaget till *hyror för postlokaler* är i vederbörande stater fastställt för år 1910 till 270,000 kronor och för år 1911 till 330,000 kronor.

Generalpoststyrelsen meddelar nu, att utgifterna för år 1909 utgjort omkring 260,000 kronor samt kunna för år 1910 beräknas till 295,000 kronor, eller 35,000 kronor högre.

Vidare anför styrelsen, att behovet af större postlokaler gör sig gällande i samma mån som posttrafiken i allmänhet växer och arbetet därigenom ökas på postkontoren och att detta särskildt gäller pakettrafiken, som alltsedan den 1 juli 1905, då nedsättning af befodringsavgifterna för inrikes paket ägde rum, varit i hastigt stigande. Beträffande posttrafikens tillväxt åberopar generalpoststyrelsen den förut återgifna jämförelsen mellan antalet postförsändelser åren 1909 och 1908. Af densamma framgår, att hela antalet postbehandlade försändelser ökats i förhållande till år 1908 med inemot 14 miljoner eller 3,4 procent. För år 1908 beräknades motsvarande ökning i förhållande till år 1907 hafva utgjort 2,8 procent. Den relativt starkaste ökningen år 1909 faller på gruppen paket, för hvilken procenttalet är 11,8. Motsvarande procenttal för år 1908 i förhållande till 1907 utgör 9,8.

Generalpoststyrelsen säger sig hafva grundad anledning antaga, att under de närmaste åren särskildt pakettrafiken kommer att antaga betydliga dimensioner, och har generalpoststyrelsen på grund däraf nödsakats gå i författning om anskaffande af rymligare och tidsenligare postlokaler å vissa orter, hvarest behovet af ökadt utrymme för postens behof gjort sig mest kännbart.

Bland sådana orter nämner generalpoststyrelsen Härnösand, Östersund, Gäfle, Västerås, Örebro, Borås, Växjö, Landskrona, Karlshamn och Karlstad. Af dessa postlokaler togs, meddelar styrelsen, den 1 oktober 1910 i bruk den i Härnösand. I öfriga lokaler komme postverket att framdeles inflytta.

På grund af hvad ofvan anförts och då det sålunda ingalunda vore antagligt, att den årliga ökningen för hvarterdera af åren 1911 och 1912 kommer att understiga 35,000 kronor, bör enligt generalpoststyrelsens åsikt anslaget för år 1912 ej beräknas lägre än till 365,000 kronor, hvilket innebär en ökning af 35,000 kronor i det för år 1911 fastställda anslag.

Anslaget till blankett- och cirkulärtryck, skrifmaterialier m. m. är i		Ökning af anslaget till blan- kett- och cirkulär- tryck, skrif- materialier m. m.
staterna upptaget:		
för år 1909 till	kr. 340,000: —	
» » 1910 »	» 380,000: —	
» » 1911 »	» 420,000: —	
Utgifterna hafva utgjort under år 1909	» 408,000: —	
samt kunna för år 1910 beräknas till	» 435,000: —	

Med afseende härå anför generalpoststyrelsen följande.

Att dessa utgifter under de två senaste åren uppgått till så afsevärda belopp står i samband dels med den omläggning af räkenskapsväsendet, som ägde rum den 1 november 1909, dels ock med postverkets omorganisation, hvilken trädde i kraft med ingången af år 1910. Den förra omständigheten nödvändiggjorde anskaffandet af nya blanketter och räkenskapsböcker, som kommo till användning i stället för förut begagnade, och denna anskaffning af delvis nytt lager kom gifvetvis att stegra kostnaden i högre grad än vanligt.

Jämväl ytterligare till detta anslag hänförliga kostnader blefvo en följd af förändringen i räkenskapsväsendet och omorganisationen däri- genom, att ett ganska stort antal cirkulär, reglementen, instruktioner och dylikt måste tryckas, för att personalen måtte erhålla kännedom om förändringarna samt underrättelse om hvad den i anledning däraf hade att iakttaga.

Ensamt för år 1910 hafva för gäldandet af dylika kostnader utbetalats omkring 15,500 kronor.

För att emellertid om möjligt i någon mån nedbringa dessa i allt fall jämförelsevis höga kostnader har generalpoststyrelsen uppsagt vissa med nuvarande leverantörer upprättade kontrakt till upphörande med utgången af år 1910, och vill det synas generalpoststyrelsen som om denna åtgärd skulle leda till det därmed afsedda ändamålet. Därjämte säger sig generalpoststyrelsen komma att, hvad på styrelsen ankommer, tillse att nödig sparsamhet beträffande detta anslag iakttages.

Då den årliga ökningen, säger styrelsen, emellertid icke lär med hänsyn till den växande posttrafiken kunna nedbringas till lägre belopp än 20,000 kronor, bör till det belopp, 435,000 kronor, hvartill utgifterna under år 1910 beräknats uppgå, läggas 40,000 kronor, hvarigenom erhålles en summa af 475,000 kronor, hvartill anslaget för år 1912 torde böra fastställas. Detta innebär en ökning af 55,000 kronor i senast fastställda anslag.

Ökning af
anslaget
till tele-
fonafgifter
och tele-
gramporto.

Anslaget till *telefonafgifter och telegramporto* är i staterna för hvardera af åren 1909, 1910 och 1911 fastställt till 20,000 kronor.

Utgifterna hafva för år 1909 uppgått till omkring 22,000 kronor och kunna, meddelar generalpoststyrelsen, för år 1910 beräknas till omkring 26,000 kronor.

Vid sådant förhållande hemställer generalpoststyrelsen, att anslaget för år 1912 fastställas till 30,000 kronor, hvilket innebär en ökning af 10,000 kronor i senast fastställda anslag.

Departementschefens
yttrande.

Mot hvad generalpoststyrelsen under anslagen till omkostnader föreslagit har jag, som redan yttrat mig om anslaget till underhåll af inventarier, icke ansett mig kunna göra någon anmärkning. Jag vill dock betona den af generalpoststyrelsen själf framhållna önskvärdheten af nödig sparsamhet med ifrågavarande anslag.

Genom höjning af anslaget:

till uniformsbeklädnad med	kr.	30,000: —
» posthusens underhåll med	»	30,000: —
» hyror för postlokaler med	»	35,000: —
» blankett- och cirkulärtryck, skrifmaterialier m. m. med	»	55,000: —
» telefonafgifter och telegramporto med	»	10,000: —
kommer omkostnadsstaten att ökas med	kr.	160,000: —
Häriifrån bör dock dragas anslag till inköp af inventarier som skulle anvisas å riksstaten.	»	125,000: —
Omkostnadsstaten skulle sålunda ökas med	kr.	35,000: —

nämligen från 2,625,000 kronor under år 1911 till 2,660,000 kronor under år 1912.

F. Oförutsedda utgifter.

Till oförutsedda utgifter hänföres tillfälliga utgifter, såsom kostnader, föranledda af tjänstemäns från postverkets distrikts- och lokal-förvaltningar inkallande för deltagande hos styrelsen i reglements- m. fl. arbeten, godtgörelser och understöd, utbetalade med stöd af särskilda nådiga beslut m. m.

Ifrågavarande anslag är i staterna upptaget för år 1909 till 30,000 kronor samt för hvarterdera af åren 1910 och 1911 till 15,000 kronor. Någon anledning till ändring för år 1912 af det i senast fastställda stat upptagna belopp har generalpoststyrelsen ej ansett föreligga, och torde i enlighet härmed anslaget böra för år 1912 bestämmas till samma belopp som i staten för år 1911.

G. Afkortningar och restitutioner.

(Förslagsvis.)

Under denna titel afföras ersättningar för bortkomna eller skadade värdeförsändelser, anmärkningsprovision samt afkortningar och restitutioner af postafgifter i allmänhet. Ifrågavarande afgifter förete gifvetvis mycket växlande belopp. Under åren 1907, 1908 och 1909 uppgingo de sålunda till omkring respektive 14,000, 8,400 och 11,300 kronor.

I staten för 1911 äro samma utgifter upptagna till 17,415 kronor.

För vinnande af jämn slutsumma å staten har generalpoststyrelsen ansett desamma för år 1912 lämpligen kunna bestämmas till förslagsvis 9,535 kronor.

I syfte att med hänsyn till de af mig i afseende å pensioner föreslagna jämkningar afjämna utgiftsstaternas slutsumma hemställer jag emellertid, att anslaget för år 1912 beräknas till förslagsvis 7,465 kronor, hvilket innebär en minskning i förhållande till anslaget för år 1911 med 9,950 kronor.

Generalpoststyrelsen har därjämte begärt anslag i och för uppförande af posthus i Västervik. Såsom jag förut anfört skulle emellertid härför begäras anslag å riksstaten för kapitalökning, hvarom jag kommer att göra särskild framställning.

Om hvad jag sålunda anfört rörande postverkets driftkostnader för år 1912 vinner godkännande, komma staternas särskilda hufvudsummor och slutsumma att utgöra de belopp, som utvisas af efterföljande tablå, hvilken äfven innehåller jämförelse med 1911 års utgiftsstat.

	År 1911.	År 1912.	Ökning år 1912 i förhållande till år 1911.	Minskning år 1912 i förhållande till år 1911.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
A. Aflöningar	12,211,800	12,573,200	361,400	—
B. Öfvergångsstat	39,100	37,370	—	1,730
C. Pensioner	240,685	265,965	25,280	—
D. Postbefordran	6,541,000	6,841,000	300,000	—
E. Omkostnader	2,625,000	2,660,000	35,000	—
F. Oförutsedda utgifter	15,000	15,000	—	—
G. Afkortningar och restitutioner.	17,415	7,465	—	9,950
Summa	21,690,000	22,400,000	721,680	11,680
För jämförelse med förhållandena år 1911 böra härtill läggas de anslag, som komma att äskas för kapitalökning:				
Inköp af inventarier	—	125,000	125,000	—
Nybyggnader	—	173,375	173,400	—
Summa	21,690,000	22,698,375	1,020,080	11,680

Summa ökning kr. 1,008,400

Åberopande hvad jag sålunda anfört får jag i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen

dels medgifva,

att den å postverkets pensionsstat för år 1911 upptagna pension till f. d. postexpeditören H. A. Lagerström å 800 kronor må från och med år 1912 höjas med 325 kronor och sålunda från och med nämnda år från samma stat utgå med ett årligt belopp af 1,125 kronor;

att biträdande postexpeditören Paul Olsson Wahrenman må äga att under sin återstående lifstid å postverkets pensionsstat uppbära ett årligt understöd af 1,200 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken entledigande ur postverkets tjänst varder honom meddeladt; samt

att förre postföraren Anders Johan Eriksson må å samma stat tilldelas ett årligt understöd af 120 kronor att till honom utbetalas från och med 1911 års början;

dels och bestämma postverkets anslag till driftkostnader för år 1912, förslagsvis, till 22,400,000 kronor, att utgå direkt af postmedlen.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle aflåtas till Riksdagen.

Ur protokollet:

Niklas A. Lindhult.
